

Temat: Wskaźniki w języku C++

Wskaźniki i referencje:

- ▶ **Wskaźnik** jest to zmienna, która **przechowuje adres innej zmiennej**.
- ▶ ***** – **operator wyłuskania wartości** zmiennej, na którą wskazuje wskaźnik (wyciąga wartość ze wskaźnika)
- ▶ **&** – **operator pobrania adresu danej** zmiennej, tablicy, struktury itp. (pobiera adres zmiennej)
- ▶ **Referencja** jest to zmienna, która **jest aliasem do prawdziwej zmiennej**. Konstrukcja: typ& nazwa = istniejącaZmienna;
- ▶ Można rozumieć to w taki sposób, że referencja tworzy nową nazwę dla istniejącej zmiennej. Wszystkie zmiany w referencjach są zmianami na prawdziwej zmiennej.

Jak używać wskaźników i referencji:

- ▶ Zmienną wskaźnikową (wskaźnik) definiujemy poprzedzając gwiazdką (*) i przechowuje ona adres pamięci (4 bajty) a nie wartość zmiennej,
- ▶

```
int numer;           //zmienna liczbowa (pusta)
int *wsk;            //zmienna wskaźnikowa typu liczbowego (pusty)
```
- ▶ Korzystanie do wskaźnika, który nie wskazuje na żadną ze zmiennych (jak powyżej) prowadzi do błędów, dlatego najlepiej od razu przy definicji przypisać wskaźnikowi adres zmiennej.
- ▶

```
int numer=123;       //zmienna liczbowa
int *wsk = &numer;   //zmienna wskaźnikowa zawiera adres
                     //zmiennej numer
```

```
1  #include <iostream>
2  using namespace std;
3
4  int main()
5  {
6      int liczba;           //zmienna liczbowa
7      int *wsk_liczba;      //zmienna wskaźnikowa na int
8
9      liczba = 12;
10     wsk_liczba = &liczba; //przypisanie wskaźnikowi adresu do int
11     liczba = 13;
12     cout<<*wsk_liczba;    //wyświetlenie liczby na jaką wskazuje wskaźnik
13     cout<<endl<<liczba<<endl;
14     liczba = 999;
15     cout<<*wsk_liczba<<endl;
16     cout<<liczba<<endl;
17     return 0;
18 }
```

```
13
13
999
999
```

Wskaźniki, referencje i funkcje:

- W języku C i C++ możemy przekazywać wartości do funkcji przez przekazywanie przez wskaźnik. Wskaźnik będzie wtedy argumentem funkcji.

```

1  #include <iostream>
2
3  using namespace std;
4
5  void pomnozRazyDwa(int *liczba){
6      *liczba = *liczba *2;
7  }
8
9  int main(){
10     int liczba = 5;
11     int *adres = &liczba;
12
13     cout<<"Przed pomnozeniem "<<liczba<<endl;
14     pomnozRazyDwa(adres);
15     cout<<"Po pomnozeniu "<<liczba<<endl;
16
17
18     return 0;
19 }
20

```

Można zastąpić przez `pomnozRazyDwa(&liczba);`

Przed pomnożeniem 5
Po pomnożeniu 10

- Jako argument funkcji można pobierać również referencję do oryginalnej zmiennej, wtedy zmiany będą dokonywane na istniejących zmiennych

```

1  #include <iostream>
2
3  using namespace std;
4
5  int pomnoz(int &a, int &b){
6      return a*b;
7  }
8
9  int main(){
10     int u = 5;
11     int w = 7;
12     cout<<"Po pomnozeniu "<<pomnoz(u,w)<<endl;
13
14     return 0;
15 }
16

```

Po pomnożeniu 35

Wskaźniki i tablice:

- Co tak naprawdę oznacza używanie operatora [...] poznanego przy okazji tablic?

```

1  #include <iostream>
2
3  using namespace std;
4
5  int main()
6  {
7      int Tab[10];
8      cout<<"Tab wskazuje na adres pierwszego elementu: "<<Tab<<endl;
9
10     *(Tab+4) = 5; //Równoważne zapisowi Tab[4]=5;
11
12     cout<<"Wartosc Tab[4]="<<Tab[4];
13 }
14

```

```

Tab wskazuje na adres pierwszego elementu: 0x61fd0
Wartosc Tab[4]=5
Process returned 0 (0x0)   execution time : 0.944 s
Press any key to continue.

```

- Poniżej znajdują się trzy równoważne wersje odczytania wartości z tablicy.

```

1  #include <iostream>
2
3  using namespace std;
4
5  int main()
6  {
7      int Tab[10]= {1,2,3,4,5,6,7,8,9};
8      int *Wsk=Tab;
9
10     for(int i=0; i<10; i++)
11         cout<<Wsk[i]<<" ";
12
13     cout<<endl;
14
15     for(int i=0; i<10; i++)
16     {
17         cout<<*(Tab+i)<<" ";
18     }
19
20     cout<<endl;
21
22     for(int i=0; i<10; i++)
23     {
24         cout<<*Wsk<<" ";
25         Wsk++;
26     }
27 }
28

```

W tym miejscu program za każdym razem musi wykonywać operację dodawania $*(Wsk+i)$, która jest wolniejsza od czystej inkrementacji przedstawionej w ostatniej pętli for.

```

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

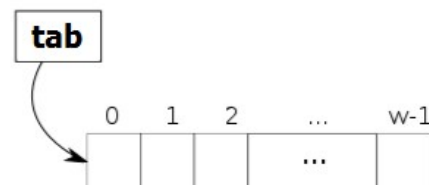
```

Dynamiczna alokacja pamięci:

- ▶ Dynamiczne alokowanie pamięci pozwala na tworzenie i zwalnianie pamięci zawartej w zmiennej w dowolnym momencie.
- ▶ Do alokowania pamięci służy operator **new**, a zwalniania **delete**.
- ▶ Utworzona zmienna (nawet wewnątrz definicji funkcji) pozostaje w pamięci do czasu aż ją usuniemy.

```

1  #include <iostream>
2  using namespace std;
3
4  int main()
5  {
6      int w=10;
7      double* tab = new double[w]; //alokacja pamieci
8
9      for(int i=0;i<w;++i)
10         tab[i]=2*i;
11
12     for(int i=0;i<w;++i)
13         cout<<tab[i]<<" ";
14
15     delete [] tab; //uwolnienie pamieci
16     tab = NULL;
17
18     return 0;
19 }
```


0, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18,

Zadania do samodzielnej realizacji:

1. (2p) Pobierz od użytkownika wartości dwóch zmiennych typu int. Napisz funkcję **void zamianaWartosci**, której parametrami będą dwa wskaźniki do zmiennych typu int. Zadaniem funkcji jest zamiana wartości zmiennych (nie wystarczy tylko wyświetlenie ich w odwrotnej kolejności). Wyświetl wartości przed zamianą i po niej.
2. (2p) Napisz funkcję **int* tablica(int n)**, której argumentem jest dodatnia liczba całkowita **n**. Funkcja tworzy dynamiczną jednowymiarową tablicę elementów typu int o **n** losowo wybranych wartościach z przedziału [-10,10]. Funkcja zwraca wskaźnik do pierwszego elementu tablicy. Wyświetl wartości tablicy. **n** podaje użytkownik.
3. (1p) Stwórz plik o nazwie macierz.txt za pomocą klasy fstream. Napisz funkcję **void losuj**, której argumentami są: referencja do obiektu klasy fstream oraz zmienna całkowitoliczbowa int n. Zadaniem funkcji jest uzupełnienie pliku macierzą pseudolosową wymiaru n x n liczbami całkowitymi z przedziału [0, 9]. Wartość n ma podać użytkownik.